

DANSKE SHIPPING- OG
HAVNEVIRKSOMHEDER

Dansk Industri

Aarhus Kommune
Teknik og Miljø, Plan
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Sendt elektronisk via www.deltag.arhus.dk

8. juni 2020

Høring af debatindlæg om udlægning af områder omkring Aarhus Havn, der er udsat for lugt, og hvor der ved Erhvervsministeren kan søges dispensation til byggeri af boliger

Landbrug & Fødevarer (L&F), Danske Shipping- og Havnevirkksomheder (DSHV) og DI repræsenterer et bredt udsnit af dansk erhvervsliv samt en række af de virksomheder, som er beliggende i Aarhus, og som har interesser i havnens fremtidige udvikling.

Først og fremmest skal vi takke for, at Aarhus Kommune har sendt debatindlægget i høring, så alle parter har mulighed for at komme med bemærkninger og kvalificere planerne yderligere. Vi har også stor forståelse for, at Aarhus Kommune ønsker plads til at udvikle byen, herunder med etablering af yderligere beboelsesområder. For os er det imidlertid afgørende, at byudviklingen også rummer plads til udvikling af byens eksisterende virksomheder og til den infrastruktur og det erhvervsområde af national betydning, som havnen udgør. Her mener vi, at den skitserede plan i debatoplægget, giver anledning til bekymringer.

Med debatindlægget præsenterer kommunen et ønske og en forventning om at placere boliger i naboerområder til erhvervshavnen, hvor der lugter væsentligt over Miljøstyrelsens gældende lugtgrænseværdier. Med udlægget - og en efterfølgende, af kommunen forventet dispensation fra Erhvervsministeren - vil det være muligt at placere boliger (højhuse) i områder, hvor de gældende grænseværdier er overskredet med op til 200 procent (fra 10 til 30 lugtenheder). Ud over en væsentlig forringelse af miljøbeskyttelsen overfor borgerne, vil forslaget skabe stor usikkerhed om virksomhedernes fremtidige investeringer, fordi de reelt er bekymrede for, om de har en fremtid i havnen.

L&F, DSHV og DI er særligt bekymrede over den påtænkte planlægning, fordi:

- Planen vil trække boliger hen til virksomheder og tunge erhvervsområder, som vil få en række negative konsekvenser for kommende borgere og eksisterende virksomheder.
- Den eksisterende bufferzone til byen fjernes, så støj, støv, lugtgener og tung transport kommer tættere på beboelse. Det er vanskeligt at se, at planlægningen samlet set ikke vil få negative konsekvenser for virksomhedernes produktion og udviklingsmuligheder.
- Etablering af nye boliger i de udlagte områder vil skabe permanente og uløselige miljøkonflikter, fordi borgerne bliver udsat for væsentlige lugtgener fra virksomhederne.
- Planlægningen vil medføre lugtklager, som over tid vil kunne presse miljømyndighederne til at stramme virksomhedernes miljøvilkår.
- Den påtænkte planlægning må forventes at være en væsentlig årsag til, at virksomhederne over tid vil blive presset ud af havnen, som er et afgørende knudepunkt for Danmarks import og eksport.

De negative konsekvenser er særligt væsentlige, fordi Århus Havn nationalt set er en vigtig erhvervshavn, som har stor betydning for en række virksomheder, som rækker langt ud over kommunegrænsen. Havnen udgør et knudepunkt i dansk infrastruktur, hvor virksomhederne har bundet store investeringer i produktionsanlæg, bygninger, mv., som ikke bare kan flyttes til nærtliggende havne eller ind i landet, selv hvis der måtte være plads de pågældende steder.

Specifikke bemærkninger

Afgrænsningen af havnen (markeret med røde linjer) er ikke korrekt afmærket og mangler Mellearmen, som i dag er en del af havnen. At Mellearmen på stedet er udlagt til, at der kan blive planlagt for boliger, må helt åbenlyst betragtes som en fejl. Dette vil næppe kunne lade sig gøre, så længe der ligger mange risikovirksomheder på Oliehavnen nær ved, som der skal tages højde for. Afgrænsningen bør ændres, så den er i overensstemmelse med de faktiske forhold og lokalplanen.

Forslagets udlæg af lugtpåvirkede områder - hvor Aarhus Kommune kan søge om dispensation fra erhvervministeren til at lokalplanlægge for boliger - indeholder arealer, som i dag ikke er boliger eller er udlagt til produktionserhvervsformål og ikke til boliger. Navitas, Bestsellerbygningen, den fredede toldbygning og DOKK1 er omfattet af denne zone. Lokalplanen for dette område fastlægger, at der ikke må opføres eller indrettes boliger.

Aarhus Kommune har haft en bydelsplan for den nordlige del af Sydhavns kvarteret i høring. Her er oplægget en tæt og mangfoldig bydel med erhverv, kultur, bevægelse samt plads til kunst og social mangfoldighed – og altså ikke boliger.

I den sydlige del af det udlagte område er der i oplægget angivet et område øst for lystbådehavnen. Dette areal indgår i masterplanen for udvidelse af havnen, og skal indeholde det kommende Marselisborg rensningsanlæg. Dette område er derved ikke et område til boliger.

Disse arealudpegninger har alvorlige virkninger på kort og længere sigt.

Hvis der etableres boliger i erhvervsområdet "Sydhavnskvarteret" vil det give området status af *blandet bolig og erhverv*. Selvom plangrundlaget ikke nødvendigvis er defineret i denne kategori, vil en eventuel sag efter miljøbeskyttelsesloven basere sig på den faktiske anvendelse. Denne status vil automatisk medføre stramminger i virksomhedernes støjvilkår og dermed øge deres omkostninger samt begrænse deres udviklingsmuligheder. Dette bør undgås.

Erhvervsområdet "Sydhavnskvarteret" udlægges med oplægget til at kunne lokalplanlægges for boliger. Det vil fjerne det langsigtede investeringsgrundlag for virksomhederne, og undergraver samtidig den kommende lokalplan for den nordlige del, som definerer området som et område for erhverv, kultur, bevægelse mv., men netop ikke boliger.

Høringsoplægget skaber en betydelig usikkerhed omkring kommunens politik og områdernes juridiske stilling.

Det fremgår, at kommunen er ved at få revideret kortlægningen af lugt og luftforurening fra havnevirksomhederne. Vi skal i den forbindelse anmode om, at kommunen allerede nu tager kontakt til virksomhederne for at få relevante oplysninger fra dem til denne proces og det faglige grundlag, herunder at der tages højde for virksomhedernes udviklingsmuligheder. Dette vil supplere det datagrundlag, kommunen i forvejen har fra arbejdet med miljøgodkendelser og -tilsyn.

Anbefalinger

For at undgå stor usikkerhed om plangrundlaget for boliger og virksomhedernes fremtidige eksistens på havnen, skal L&F, DSHV og DI anmode om, at de udpegede områder indskrænkes væsentligt, og bringes i overensstemmelse med det gældende plangrundlag, samt at der ikke medtages områder, som i dag er udlagt eller planlagt til for eksempel erhverv eller industri.

Vi skal samtidig opfordre til, at man indgår i en tidlig dialog med virksomhederne, så der sikres løsninger på et tidligt stadie, så negative konsekvenser kan undgås, og erhvervslivet stadig kan udvikle sig i kommunen.

Såfremt der er spørgsmål til bemærkningerne, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

Landbrug & Fødevarer
Miljø, Klima & Bæredygtighed

(+45) 3339 4656
(+45) 3070 3119
HBK@lf.dk

Jakob Svane
Sekretariatschef

Danske Shipping- og
Havnevirksomheder – en del af DI

(+45) 3377 3756
(+45) 2334 4358 (Mobil)
jasv@di.dk

Morten Løber
Chefkonsulent

DI, Miljøpolitik og cirkulær
økonomi

(+45) 3377 3935
(+45) 2027 5245 (Mobil)
molo@di.dk